

Özet Bülten

Tarih : 03.01.2025

Sayı : 2025/2

Değerli Müşterimiz;

Son günlerde mevzuatımızda meydana gelen gelişmeler, konu başlıkları itibariyle aşağıda açıklanmıştır.

A. Konu Başlıkları:

- 1- Elektronik Defter Genel Tebliğinde Değişiklik Yapıldı.
- 2- Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 330) Resmi Gazete'de Yayımlandı.
- 3- 2025 Yılı SGK Yemek İstisnası Tutarı Hakkında Genelge Yayımlandı.

B. Konu Özetleri:

1- Elektronik Defter Genel Tebliğinde Değişiklik Yapıldı.

31/12/2024 tarihli ve 32769 sayılı Resmi Gazete'de Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 6) yayımlandı.

Tebliğin metnine aşağıdaki link üzerinden ulaşabilirsiniz.

<https://www.gib.gov.tr/node/181636>

Bu Tebliğ ile envanter defterinin ihtiyari olarak elektronik defter şeklinde tutulabilmesine olanak sağlanmakta ve Gelir İdaresi Başkanlığına, envanter defterinin e-Defter olarak tutulmasını zorunlu kılma yetkisi verilmektedir.

Ayrıca, bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerden Vergi Usul Kanununun 172 ve 173 üncü maddeleri kapsamında defter tutma yükümlülüğü bulunmayan dernek, vakıf, sendika, oda, birlik, federasyon, konfederasyon gibi mükellefler ile kurumlar vergisinden muaf olan kooperatifler ve iflas kararının devamı müddetince iflas halinde olan mükelleflerin e Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğunun bulunmadığı açıklanmıştır.

Mükellefler, edeften.gov.tr adresinde format ve standardı belirlenen defterlerden envanter defterini **ihtiyari bir şekilde** e-Defter olarak tutabilirler. Başkanlık faaliyet konusu, mükellefiyet süresi, vergi, şirket veya mükellefiyet türü, aktif büyüklüğü, öz sermaye büyüklüğü, brüt satış hasılatı ve sektör gibi kriterleri ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak edeften.gov.tr adresinde yayımlanacak duyuru ile envanter defterinin e-Defter olarak tutulmasına ilişkin zorunluluk getirmeye yetkilidir.

İhtiyari olarak bu uygulamadan yararlananlar tarafından hesap dönemi (özel hesap dönemi dahil) bazında oluşturulacak envanter defterine ilişkin olarak;

a) Açılış onayı yerine geçen hesap döneminin ilk gününe ait e-Defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde hesap döneminin ilk ayını takip eden dördüncü ayın 10 uncu günü sonuna kadar, diğer mükelleflerde hesap döneminin ilk ayını takip eden dördüncü ayın 14 üncü günü sonuna kadar,

b) Kapanış onayı yerine geçen hesap döneminin son gününe ait e-Defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar, diğer mükelleflerde kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14 üncü günü sonu kadar, oluşturulması, NES veya Mali Mühürle zaman damgalı imzalanması/onaylanması ve bu defter ve berat dosyalarının e-Defter uygulamasına yüklenmesi suretiyle berat dosyalarının Başkanlıkça onaylı halinin alınması zorunludur.

2- Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 330) Resmi Gazete'de Yayımlandı.

30/12/2024 tarihli ve 32768 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 330) yayımlanmıştır.

Tebliğ tam metnine aşağıdaki link üzerinden ulaşabilirsiniz.

<https://www.gib.gov.tr/node/181596>

Bu Tebliğ ile elektronik ticaret ortamında faaliyet gösteren aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, hizmet

sağlayıcılarına yaptıkları ödemeler üzerinden tevkifatı yapılmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

2/8/2024 tarihinde yayımlanan 7524 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 94, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15 ve 30. maddelerinde yapılan değişiklikler doğrultusunda, elektronik ticaret kapsamındaki faaliyetlerden elde edilen ödemeler gelir ve kurumlar vergisi tevkifatı kapsamına alınmıştır. Cumhurbaşkanına, bu ödemelere ilişkin tevkifat oranlarını belirleme yetkisi tanınmıştır. 21 Aralık 2024 tarihli ve 9284 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile **tevkifat oranı %1** olarak belirlenmiştir.

Uygulama kapsamında;

-Elektronik ticaret faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilere (hizmet sağlayıcılar)

-Elektronik ticaret pazar yerinde elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlayan aracı hizmet sağlayıcılarına, 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamına giren faaliyetleri dolayısıyla yapılacak ödemeler üzerinden 1/1/2025 tarihinden itibaren %1 oranında tevkifat yapılacağı,

Tevkifat yapma yükümlülüğünün ise;

-Aracı hizmet sağlayıcılarına (Başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ve tüzel kişiler.)

-Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarına getirildiği belirtilmiştir.

***Tevkifat Matrahı:**

a) Hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcıları tarafından gerçekleştirilen mal satışı ve hizmet ifalarına ilişkin katma değer vergisi hariç ürün satış ve hizmet bedeli ile

b) Aracı hizmet sağlayıcılarının ya da elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, ödül ve prim gibi adlar altında hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına sağladıkları menfaatler, oluşturacaktır.

Taraflar arasında yapılan sözleşmeler kapsamında, komisyon ücreti, kargo bedeli, hizmet bedeli, banka komisyon ücretleri gibi adlarla hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yansıtılan bedellerin, mal veya hizmet bedeli olarak tahsil edilen tutardan düşülerek hizmet sağlayıcı veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcıya ödenmesi tevkifat matrahını etkilemeyecek, mal ve hizmet bedelinin katma değer vergisi ve konaklama vergisi hariç tutarı üzerinden tevkifat yapılacaktır.

***İade Uygulaması:**

Aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları tarafından, aynı vergilendirme dönemi içinde, tevkif edilen verginin vergi dairesine beyan edilmesinden önce ürünün ve bedelinin iade edilmiş olması durumunda aracı hizmet sağlayıcıları ile elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının kayıtlarında gerekli düzeltme işlemi yapılabilecektir.

Aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları tarafından, tevkif edilen vergi, vergi dairesine beyan edildikten sonra ürünün ve bedelin iade edilmesi durumunda ise aracı hizmet sağlayıcıları ile elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının kayıtlarında ve muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde düzeltme yapılmayacaktır. Bu durumda tevkif edilen verginin iadesi hizmet sağlayıcı ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcı mükellef tarafından verilen yıllık gelir/kurumlar vergisi ya da geçici vergi beyannameleri üzerinden hesaplanan gelir/kurumlar vergisinden mahsup edilecektir.

***Tevkifatın Beyanı:**

Aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları, hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemeler üzerinden vergi tevkifatı yapmak ve 193 sayılı Kanunun 98 ve 119 uncu maddelerindeki esaslar çerçevesinde beyan edip ödemekle yükümlüdür.

Bu kapsamda bir ay içinde yapılan ödemeler ve bu ödemeler üzerinden yapılan tevkifat tutarları, muhtasar ve prim hizmet beyannamesi eki "tevkifata tabi ödemelere ait bildirim (ücret ve ücret sayılan ödemeler hariç)" tablosu ile tevkifat yapılan toplam mükellef sayısı, toplam tevkifat matrahı ve yapılan toplam tevkifat tutarı bilgisini içerecek şekilde bildirilecektir.

Tevkifat yapılan her bir mükellefe ilişkin bilgiler, Gelir İdaresi Başkanlığının Bilgi Transfer Sistemi (BTRANS) üzerinden yayımlanan veri format ve standardı ile bu Sistem üzerinden aylık olarak ilgili muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilecektir.

***Tevkifat yapılmayacak ödemeler:**

Aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları tarafından elektronik ticaret ortamında faaliyette bulunan ve ticari, zirai ve mesleki faaliyeti nedeniyle vergi mükellefiyeti bulunmayanlara, vergiden muaf esnafa, ticari kazancı basit usulde tespit edilen mükellefler ile 193 sayılı Kanunun mükerrer 20/B maddesi kapsamında faaliyette bulunan mükelleflere, istisnaya konu faaliyetleri nedeniyle yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapılmayacaktır.

Ticari, zirai ve mesleki faaliyeti nedeniyle vergi mükellefiyeti bulunmakla birlikte mükelleflerin bu faaliyetleri ile ilgili olmayan zati giyim ve ev eşyası gibi satışlarına ilişkin ödemeler üzerinden tevkifat yapılmayacaktır.

Ödeme yapılanların mükellefiyet durumlarının ve yapılan ödemenin tevkifat kapsamında olup olmadığının kesin olarak tespit edilememesi halinde, yapılan ödemelerden tevkifat yapılacak ve tevkif edilen vergi vergi dairesine beyan edilerek ödenecektir. Bu durumda, tevkifat yapılan kişinin, tevkifat yapılmayacak mükellefler kapsamında olduğunu veya tevkifat yapılan ödemenin tevkifat kapsamında olmadığını belirten bir dilekçe ile vergi dairesine başvurması mümkün olup, gerekli kontroller yapılmak suretiyle tevkif edilerek vergi dairesine ödenen vergiler, yersiz ödenen vergiler kapsamında 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan düzenlemeler uyarınca iadeye konu edilebilecektir.

Aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, bu maddede belirtilen kişilere yaptıkları ödemelere ilişkin bilgiler, BTRANS üzerinden yayınlanan veri format ve standardı ile bu Sistem üzerinden aylık olarak ilgili muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilecektir.

***Tevkif edilen vergilerin mahsubu ve iadesi:**

Tevkif edilen vergiler, elektronik ticaret hizmet sağlayıcı ve hizmet sağlayıcı mükellef tarafından geçici vergi ve yıllık gelir/kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan gelir/kurumlar vergisinden mahsup edilebilecek ve varsa yıllık beyannamelerde mahsup edilemeyen tutarlar, 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan düzenlemeler kapsamında iadeye konu edilebilecektir.

Örnek: Hazır giyim sektöründe faaliyette bulunan hizmet sağlayıcı (A) Ltd. Şti. elektronik ticaret pazar yerinde mal ve hizmetlerinin teminine ve sipariş verilmesine yönelik elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (B) A.Ş. ile sözleşme yapmıştır. Sözleşmede, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (B) A.Ş. tarafından tasarrufuna geçen ürün bedellerinin toplamı üzerinden (KDV dahil) %5 oranında komisyon ücreti tahsil edildikten sonra kalan tutarın hizmet sağlayıcı (A) Ltd. Şti.'ne aktarılacağı yönünde hüküm bulunmaktadır.

(A) Ltd. Şti., (B) A.Ş. aracılığıyla elektronik ticaret pazar yerinde muhtelif müşterilere 2025 yılı Şubat ayında (400.000+40.000 KDV=) 440.000 TL tutarında giyim eşyası satışı yapmış ve satışa ilişkin tahsilatlar elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (B) A.Ş. aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Sözleşme kapsamında elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (B) A.Ş.'nin tahsil edeceği komisyon ücretini, (A) Ltd. Şti.'ne yapacağı ödemeden mahsup etmesi tevkifat matrahını etkilemeyecektir.

Bu durumda tevkif edilecek vergi aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

(A)- KDV Dahil Ürün Satış Bedeli	440.000 TL
(B)- KDV Hariç Ürün Satış Bedeli (440.000 /1,10)	400.000 TL
(C)- Tevkifat Matrahı (B)	400.000 TL
(Ç)- Tevkifat Tutarı [(C) x Tevkifat oranı (%1)]	4.000 TL

(B) A.Ş., bu şekilde hesaplanan tevkifat matrahı üzerinden Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi uyarınca tevkif ettiği vergiyi, tevkifatın gerçekleştiği aya ilişkin muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 193 sayılı Kanunun 98 ve 119 uncu maddelerindeki esaslar çerçevesinde bağlı olduğu vergi dairesine beyan edip ödeyecektir.

3- 2025 Yılı SGK Yemek İstisnası Tutarı Hakkında Genelge Yayımlandı.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından 31/12/2024 tarihli ve 2024/17 sayılı "Yemek Bedeli" konulu Genelge yayımlanmıştır.

Söz konusu düzenleme ile;

"İşyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda, sigortalıya yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerin nakit olarak ya da yemek hizmetinin alınması dışında kullanılabilecek yemek kartı/çeki/kuponu gibi araçlarla sağlanması halinde, fiilen çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin Kurum Yönetim Kurulunca belirlenen tutarının fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunulacak tutarını aşmayan kısmı" prime esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır.

Buna göre; 2020/20 sayılı İşveren İşlemleri Genelgesi'nde yapılan değişiklik ile (2024/17 sayılı Genelge ile) 01/01/2025 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere;

-Yemek bedelinin prime esas kazançtan istisna edilecek günlük tutarı 158,00 TL olarak belirlenmiştir.

-Asgari Ücret Yönetmeliği'ne göre yemek bedelinin asgari ücrete ilave olarak verilmesi gerekmekte olup brüt asgari ücretin (prime esas kazanç alt sınırı) içerisine yemek bedeli tutarı dâhil edilmeyecektir.

-Sigortalılara işyerinde veya işyerinin müstemilatında kendi imkanlarıyla yemek verilmesi amacıyla işverenler tarafından sigortalılara sağlanan bu menfaat sigorta primine esas kazançta dahil edilmeyecektir.

- Yemeğin işyerinde veya işyeri dışında yapıldığına bakılmaksızın işverenlerin üçüncü şahıslarla anlaşarak yemek hizmetini kendi işyerinde veya müstemilatında sunması halinde üçüncü şahıslara fatura karşılığı yapılan ödemeler de prime esas kazançta dahil edilmeyecektir.

- İşverenlerce sigortalılara yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatin üçüncü kişilere ait restoran ve bunun gibi yerlerde sağlanması halinde ödenen yemek bedelinin tamamı sigortalıların prime esas kazancına dahil edilmeyecektir.

-İşverenlerce sigortalılara yemek bedeli adı altında nakden yapılan ödemelerin günlük 158,00 TL'lik tutarı prime esas kazanca dahil edilmeyecektir. Aynı işyerinde çalışan bazı sigortalılara işyerinde veya müştemilatında yemek verilmesi ve bazı sigortalılara da nakden ödeme yapılması halinde, nakden ödeme yapılan sigortalılara yemek bedeli adı altında yapılan ödemelerin günlük 158,00 TL'lik tutarı prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

-Yemek kartı/çeki/kuponunun yemek bedeli ödemesi dışında **nakit ya da nakit yerine geçecek şekilde başka amaçlarla kullanılma imkanı olmaması** halinde, yemek kartı/çeki/kuponuna yüklenen tutar prime esas kazanca dahil edilmeyecektir. Ancak yemek kartı/çeki/kuponunun yemek bedeli ödemesi dışında nakit ya da nakit yerine geçecek şekilde başka amaçlarla kullanılma imkanı olması halinde, günlük 158,00 TL'lik tutar prime esas kazanca tabi tutulmayacak, bu tutarı aşan kısım sigorta primine tâbi olacaktır.

Maddeleri birlikte yorumladığımızda personele sağlanan menfaat sadece yemek ihtiyacının karşılanması olarak veriliyorsa ve yemek kartının kullanım amacı sadece yemek ihtiyacının giderilmesi ise bu durumda yemek kartının kullanım amacının sınırlandırılması gerekir.

Bu kapsamda eğer yemek kartı veriliyorsa, yemek kartı temini için anlaşmış olan şirketlerle görüşerek kartların kullanım amacının sadece yemek hizmeti veren yerlerde kullanılabilmesi için sınırlandırılmasını tavsiye ediyoruz. Böylece yemek kartlarına yüklenen tüm tutarlar üst sınır olmaksızın sigorta primine esas kazanç tutarından istisna edilebilir. Yemek kartının kullanımına ilişkin sınırlama olmaması durumunda aylık çalışma günlerine göre, günlük 158,00 TL'nin üzerinde yapılan ödemeler sigorta primine esas kazanca tabi tutulması gerekmektedir.

Genelgede konuya ilişkin olarak aşağıdaki örneklere yer verilmiştir.

“Örnek 6: İşveren (A)'nın çalıştırdığı sigortalılara 5.000 TL tutarında yemek kartı vermesi ve söz konusu kartın yemek bedeli ödemesi dışında nakit ya da nakit yerine geçecek şekilde başka amaçlarla kullanılma imkanı olmaması halinde, yemek kartına yüklenen 5.000 TL'lik tutar prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

Ancak yemek kartı/çeki/kuponunun yemek bedeli ödemesi dışında nakit ya da nakit yerine geçecek şekilde başka amaçlarla kullanılma imkanı olması halinde, günlük 158,00 TL'lik tutar prime esas kazanca tabi tutulmayacak ancak bu tutarı aşan kısım sigorta primine tâbi olacaktır.

Örnek 7: (A) sigortalısına 2025/Ocak ayında 6.000 TL tutarında yemek kartı verilmiştir. Sigortalının ilgili ayda 22 gün fiilen çalıştığı ve verilen kartın yemek yenilmesi haricinde nakit ya da nakit yerine geçecek şekilde başka amaçlarla kullanılma imkanı olması halinde yemek kartına yüklenen 6.000 TL'den prime esas kazanca dahil edilecek tutar;

Günlük İstisna Tutarı = 158,00 TL

158,00 TL x 22 Gün = 3.476,00 TL (Aylık İstisna Tutarı)

6.000,00 TL - 3.476,00 TL = 2.524,00 TL (Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Yemek Bedeli) olarak hesaplanacaktır."

Saygılarımızla,

Hasan Zeki SÜZEN (YMM) – Ekrem KAYI (YMM)